

İndirilme Tarihi

10.02.2026 22:16:12

TAR-576 - OSMANLI DİN VE DÜŞÜNCE TARİHİ - Sosyal Bilimler Enstitüsü - Tarih Ana Bilim Dalı

Genel Bilgiler

Dersin Amacı

Bu dersin amacı, Osmanlı din ve düşünce özelliklerine, benzerlik ve farklılıklarına yönelik bilgi kazandırmaktır.

Dersin İçeriği

Bu ders Osmanlılarda devlet, yönetim, toplum ve iktisat düşünceleri, yüzyıllara göre düşünce yapısı arasındaki benzerlik ve farklılıklar konularını kapsamaktadır.

Dersin Kitabı / Malzemesi / Önerilen Kaynaklar

Mehmet Öz, Kanun-ı Kadimin Peşinde Osmanlı'da "Çözülme" ve Gelenekçi Yorumcuları, Dergah yayınları, İstanbul 2015.
 Mehmet Genç, Osmanlı İmparatorluğunda Devlet Ve Ekonomi, Ötüken Neşriyat, İstanbul 2021.
 Ahmet Yaşar Ocak, Osmanlı İmparatorluğu ve İslam, Alfa Yayınları, İstanbul 2021.
 Mehmet Genç, İktisat Tarihi Bakımından Osmanlı Arşivinde Kısa Bir Gezinti, Baykan Sezer'e Armağan, Sosyoloji Yıllığı – Kitap 11, s. 287-294. Halil İnalçık, "Tımar", TDVİA, C.41, İstanbul 2012, s. 168/173. Coşkun Yılmaz, "Osmanlı Siyaset Düşüncesinde Kavramlar", Türkler (Ed. H.C.Güzel, K.Çiçek, S.Koca), Yeni Türkiye Yayınları, c.11., s.33-44.

Planlanan Öğrenme Etkinlikleri ve Öğretme Yöntemleri

Anlatım, Beyin Fırtınası, Problem Çözme

Dersin Verilişi

yüz yüze

Dersi Veren Öğretim Elemanları

Arş. Gör. Dr. Almila Gökçe Özcan

Program Çıktısı

- Osmanlı düşünce tarihini açıklayabilir.
- Osmanlı yönetim düşüncesini açıklayabilir.
- Osmanlı iktisat düşüncesini açıklayabilir.
- Osmanlı dini düşünce tarihinin açıklayabilir.
- Osmanlı yönetim, dini, iktisadi ve toplumsal düşüncelerinin birbirleriyle ilişkisini açıklayabilir.

Haftalık İçerikler

Sıra	Hazırlık Bilgileri	Laboratuvar	Öğretim Metodları	Teorik	Uygulama
1			Anlatım, Beyin Fırtınası, Problem Çözme	Ders hakkında bilgi ve kaynaklar	
2	kaynak: "Osmanlı Siyaset Düşüncesinde Kavramlar", sayfa aralığı:33-44.		Anlatım, Beyin Fırtınası, Problem Çözme	osmanlı yönetim düşüncesi (kaynaklar, kavramlar)	
3	kaynak: Kanun-ı Kadimin Peşinde Osmanlı'da "Çözülme" ve Gelenekçi Yorumcuları sayfa: 55-108.		Anlatım, Beyin Fırtınası, Problem Çözme	Osmanlı yönetim düşüncesinin yüzyıllara göre değişimi	
4	Kaynak: "Klasik Dönem Osmanlı Toplumuna Genel Bir Bakış" sayfa aralığı: 183-215.		Anlatım, Beyin Fırtınası, Problem Çözme	osmanlı yönetim düşüncesinin toplum düzenine etkisi	
5	Kaynak: İktisat Tarihi Bakımından Osmanlı Arşivinde Kısa Bir Gezinti. sayfa aralığı: 287-294.		Anlatım, Beyin Fırtınası, Problem Çözme	Osmanlı iktisat düşüncesinin kaynakları	
6	Kaynak: Osmanlı İmparatorluğunda Devlet ve Ekonomi. sayfa aralığı: 39-48.		Anlatım, Beyin Fırtınası, Problem Çözme	Osmanlı iktisat düşüncesinin ilkeleri ve kavramları	
7	kaynak: "Tımar" sayfa aralığı: 168-173		Anlatım, Beyin Fırtınası, Problem Çözme	osmanlı iktisat düşüncesi ve iktisat kurumları	
8					Ara sınav
9	kaynak: Osmanlı İmparatorluğunda Devlet ve Ekonomi, sayfa aralığı: 39-48.		Anlatım, Beyin Fırtınası, Problem Çözme	osmanlı yönetim düşüncesinin iktisadi düşünceye etkisi	

Sıra	Hazırlık Bilgileri	Laboratuvar	Öğretim Metodları	Teorik	Uygulama
10	kaynak: Osmanlı İmparatorluğu ve İslam sayfa aralığı: 21-82		Anlatım, Beyin Fırtınası, Problem Çözme		Osmanlı din düşüncesi hakkında genel bilgi (literatür, terminoloji, yöntem)
11	kaynak: Osmanlı İmparatorluğu ve İslam sayfa aralığı: 49-82		Anlatım, Beyin Fırtınası, Problem Çözme		Osmanlı kimliği, devlet islamı
12	kaynak: Osmanlı İmparatorluğu ve İslam, sayfa aralığı: 83-181.		Anlatım, Beyin Fırtınası, Problem Çözme		devlet islamı
13	kaynak: Osmanlı İmparatorluğu ve İslam, sayfa aralığı: 183-271		Anlatım, Beyin Fırtınası, Problem Çözme		Medrese İslamı
14	kaynak: Osmanlı İmparatorluğu ve İslam, sayfa aralığı: 183-271		Anlatım, Beyin Fırtınası, Problem Çözme		Medrese İslamı
15	kaynak: Osmanlı İmparatorluğu ve İslam, sayfa aralığı: 273-331		Anlatım, Beyin Fırtınası, Problem Çözme		Tekke İslamı
16					Dönem sonu sınavı
24			Anlatım, Beyin Fırtınası, Problem Çözme		
25			Anlatım, Beyin Fırtınası, Problem Çözme		
26			Anlatım, Beyin Fırtınası, Problem Çözme		
27			Anlatım, Beyin Fırtınası, Problem Çözme		
28			Anlatım, Beyin Fırtınası, Problem Çözme		
29			Anlatım, Beyin Fırtınası, Problem Çözme		
30			Anlatım, Beyin Fırtınası, Problem Çözme		

İş Yükleri

Aktiviteler	Sayısı	Süresi (saat)
Vize	1	1,00
Final	1	1,00
Derse Katılım	13	3,00
Ders Öncesi Bireysel Çalışma	14	3,00
Ara Sınav Hazırlık	7	3,00
Final Sınavı Hazırlık	7	3,00
Ders Sonrası Bireysel Çalışma	14	3,00

Değerlendirme

Aktiviteler	Ağırlığı (%)
Ara Sınav (Bütünlemede Kullanılan)	40,00
Final	60,00

	P.Ç. 1	P.Ç. 2	P.Ç. 3	P.Ç. 4	P.Ç. 5	P.Ç. 6	P.Ç. 7	P.Ç. 8	P.Ç. 9	P.Ç. 10	P.Ç. 11	P.Ç. 12	P.Ç. 13
Ö.Ç. 1	5	5	5	5	5	5							5
Ö.Ç. 2	5	5	5	5	5	5							5
Ö.Ç. 3	5	5	5	5	5	5							5
Ö.Ç. 4	5	4	5	5	5	5							5
Ö.Ç. 5	5	5	5	5	5	4							5

Tablo :

- P.Ç. 1 :** Tarihe ait olay ve olguları uzmanlık düzeyinde bilimsel yöntem ve teknikler yardımıyla kavramsallaştırabilir.
- P.Ç. 2 :** Araştırma süreçlerinde disiplinler arası yaklaşımları kullanabilir.
- P.Ç. 3 :** Edindiği uzmanlık düzeyindeki bilgileri tanımlayabilir, eleştirel bir yaklaşımla değerlendirebilir ve analiz edebilir.
- P.Ç. 4 :** Tarihsel verilere ulaşabilir, yorumlar, güvenilirliğini ve geçerliliğini değerlendirebilir.
- P.Ç. 5 :** Çalışmalarında ulusal ve evrensel değerleri kullanabilir.
- P.Ç. 6 :** Tarih alanındaki bir konuya uygun materyal geliştirebilir.
- P.Ç. 7 :** Yaşam boyu öğrenme süreçlerini geliştirebilir.
- P.Ç. 8 :** Sorumluluğu altındaki birey veya grupların öğrenme süreçlerini yönlendirebilir.
- P.Ç. 9 :** Sosyal sorumluluk bilinciyle mesleki proje ve etkinlikleri uzmanlık düzeyinde planlayabilir ve uygulayabilir.
- P.Ç. 10 :** Tarih alanının gerektirdiği yabancı dili Avrupa Dil Portföyü B2 Genel düzeyinde kullanarak sözlü ve yazılı iletişim kurabilir.
- P.Ç. 11 :** Bilişim ve iletişim teknolojilerini kullanabilir ve bu alandaki gelişmeleri takip ederek kendini yenileyebilir.
- P.Ç. 12 :** Demokrasi, insan hakları, bilimsel ve mesleki değerlere uygun ahlaki davranış kalıpları geliştirebilir.
- P.Ç. 13 :** Bu programdan edindiği donanımla doktora programını sürdürebilir.
- Ö.Ç. 1 :** Osmanlı düşünce tarihini açıklayabilir.
- Ö.Ç. 2 :** Osmanlı yönetim düşüncesini açıklayabilir.
- Ö.Ç. 3 :** Osmanlı iktisat düşüncesini açıklayabilir.
- Ö.Ç. 4 :** Osmanlı dini düşünce tarihinin açıklayabilir.
- Ö.Ç. 5 :** Osmanlı yönetim, dini, iktisadi ve toplumsal düşüncelerinin birbirleriyle ilişkisini açıklayabilir.